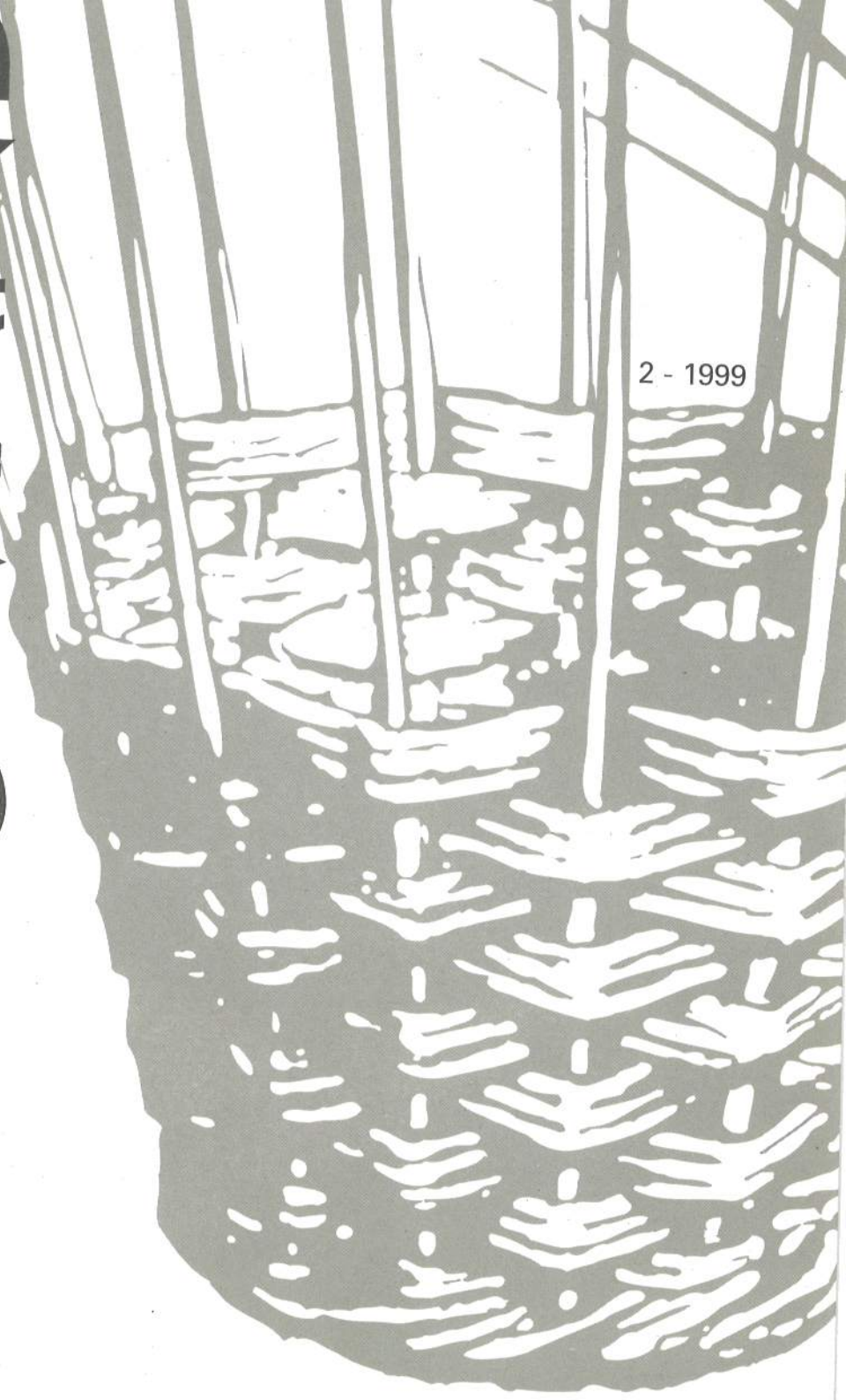

WILG&MAN

2 - 1999

WILG & MAND

Bestuur van Stichting Wilg & Mand:

Voorzitter Georg Rijken
Oosterblokker 130, 1696 BK Oosterblokker
(tel./fax 0229-263568)

Secretaris vacant, zie voorzitter

Penningmeester Chris Wenneker
Meikade 1, 6744 TA Ederveen
(tel. 0318-571902)
Giro 2695726

Leden Arie van 't Hoog, Piet-Hein Spieringhs,
Marleen Postma, Yvonne Molenaar

Bulletinredactie: Arie van 't Hoog, Anna Frederiks
Bijdragen voor het bulletin in goed leesbaar
handschrift of getypt sturen naar:
A.D. van 't Hoog, Hogeweg 11,
8194 LN Veessen. (tel./fax 0578-631346).
De redactie behoudt zich het recht tot het
verkorten van artikelen voor.

Cursusinformatie: Maria Kuijpers, Sarinkdijk 1,
7255 MS Hengelo (Gld.)
(tel./fax 0575-467481)

**Inlichtingen
over teen:** Bert van Halen, Veldijksestraat 9,
6627 KE Maasbommel (tel. 0487-562212)

**Gereedschap-
voorziening:** José Schilder, Buurtplein 6,
1841 GC Stompvoren (tel. 072-5038123)

**Beheer
bibliotheek:** Monique van Royen, P. Buyslaan 11,
2101 BG Heemstede (tel. 023-5283073)

**Verzending
boeken** Sander van Harten, Bocht 7,
1601 JG Enkhuizen (tel. 0228-313815)

Uitgave Stichting Wilg & Mand. Verschijnt 4 maal per jaar.
Achtste jaargang, 1999-2
Stichting Wilg & Mand ISSN: 1382-8894

Minimum-
donatie:
f30,- per jaar
(buitenland
f35,- per jaar)
Donateurs
ontvangen
de bulletins
gratis

Het bestuur van de stichting kwam in 1998 negen maal bijeen. In de loop van het jaar gaf Kees Nolthenius te kennen definitief uit het bestuur te willen terugtreden.

De stichting gaf acte de présence op *Fleurig*: een veertien dagen durende tuinbeurs in juli. Een groep enthousiaste donateurs/vlechters onder leiding van Chris Wenneker vertegenwoordigde de stichting.

De realisatie van de vertaling van het Franse boek *La Vannerie l'osier* vroeg in dit jaar zowel financieel als bestuurlijk veel aandacht. Secretaris Wout Foppen en penningmeester Chris Wenneker maakten een plan van aanpak voor de financiering, terwijl Piet- Hein Spieringhs het ingeschakelde vertaalbureau ondersteuning verleende bij het vertalen van de vaktermen. Dit bleek voor leken in de mandenmakerij, hetgeen de vertalers zijn, niet overbodig. In december kwamen de eerste honderd vertaalde pagina's bij het bestuur. Er moest nog veel werk worden verzet na lezing.

De werkgroep cursussen voltooide de eerste drie instructiebladen. Drie beginnersmandjes worden op deze bladen beschreven. Ze waren op de donateursdag op zaterdag 26 september voor het eerst te koop.

De museumwerkgroep organiseerde een thematentoonstelling in het Stadsmuseum te IJsselstein met de titel: *Klein en Fijn*. Naar aanleiding van deze tentoonstelling, die fijscheenwerk als thema had, verwezenlijkte Mia Pot- van Regteren Altena een al lang bestaand voornemen door onder auspiciën van de stichting het boekje *Een mandeken van fine teenen* het licht te doen zien. Dit werd op de donateursdag 1998 gepresenteerd.

Deze donateursdag werd gehouden in de herberg bij het buitenmuseum *Erve Kots* te Lieveelde. Ze stond vanzelfsprekend in het teken van het fijscheenwerk en het was indrukwekkend wat er op die dag aan fijnvlechtwerk werd meegebracht. Vooral de inbreng van Mevrouw Klein was van hoge kwaliteit. Enkele mandjes uit haar collectie vonden zelfs een weg naar bovengenoemde tentoonstelling in het museum.

De heer Bosch gaf een prima lezing over fijscheenwerk, zoals dat in Noordwolde en Nederland werd gemaakt.

Ook het plan van aanpak voor *La Vannerie l'osier* werd hier gepresenteerd. 's Middags kon het buitenmuseum worden bezocht waar diverse demonstraties werden gegeven. Na de donateursdag kon ook een begin worden gemaakt met het aanschrijven van externe geldschietters.

In oktober organiseerde de werkgroep cursussen een internationale vlechtweek in de jeugdherberg *Rhijnauwen* te Bunnik. Er werden drie cursussen naast elkaar gehouden. Een algemene cursus o.l.v. Georg Rijken, waar ook beginners aan deel konden nemen, een cursus vierkant werk geleid door Arie van 't Hoog en een cursus geleid door de Engelse mandenmaker Colin Manthorpe die de 'cracks' onder ons een *Quarter cran* liet maken. Dit is een haringmand op maat uit Great Yarmouth. De week was uiterst geslaagd en zal in 1999 een vervolg krijgen.

Het Wilg & Mand Fonds kende een bijdrage toe aan Albert Jansen vanwege zijn grote inzet voor de stichting, welke hem op de donateursdag werd overhandigd.

In december legde Wout Foppen om persoonlijke redenen het secretariaat neer dat sinds die tijd vacant is en wordt waargenomen door de voorzitter. Met het uit het bestuur treden van Kees Nolthenius al eerder dat jaar werd de werkdruk binnen het bestuur behoorlijk opgevoerd. Gelukkig gaf Marleen Postma, in antwoord op een oproep op de donateursdag, aan wel iets voor de stichting te willen doen. Een bestuurstaak wellicht?

JAARREKENING STICHTING WILG & MAND

Donaties	f 16.516,55	Bulletin(incl.porto)	f 11.352,44
Boeken	f 4.438,75	Bestuurskosten	f 4.476,98
Rente	f 1.600,30	Werkgroep museum	f 3.388,35
Donateursdag	f 2.735,-	Werkgroep teen	f 40,-
Labels/info	f 564,80	Werkgroep cursus	f 590,-
Leningen/sponsorsf	15.000,-	Werkgroep P.R.	f 895,-
		Donateursdag	f 3.333,15
		Huur	f 2.400,-
		Diversen	f 60,50
		Batig saldo	f 14.318,98
	f 40.855,40		f 40.855,40

Saldi 1-1-1998

Kas	f 37,96
Giro	f 4.279,44
Rabo	f 129,12
Robeco	f 32.869,60
	f 37.316,15

Saldi 31-12-1998

Kas	f 260,29
Giro	f 18.890,18
Rabo	f 1.201,04
Robeco	f 12.454,65
	f 32.806,16

WILG & MAND FONDS

Het Fonds mocht dit jaar aan giften een bedrag ontvangen van f 275,-. Uitgaven deed het Fonds aan het boek Ronde mand, het boek Fijnscheenwerk, lesbrieven, aanmoedigingspremies, vertaalkosten en rechten voor het Franse boek voor een totaalbedrag van f 18.828,97.

Saldo Wilg & Mand Fonds	per 1-1 1998	f 22.850,-
	per 31-12 1998	f 4.296,03

Laatsgenoemd saldo is opgenomen in de Robecorekening van de stichting.

MEDEDELINGEN

Nadat ik in het vorige bulletin het genoeg had Marleen Postma te kunnen aankondigen als versterking van ons bestuur, kan ik tot mijn vreugde Yvonne Molenaar welkom heten. In principe sprak ik met haar af dat zij de vergadering van 3 maart j.l. zou bijwonen om te zien of het toetreden tot het bestuur haar wat leek. Mensen die Yvonne kennen zullen zich kunnen voorstellen dat, zeker ook door de inbreng van Marleen, Yvonne's enthousiasme de overhand kreeg en zij al gauw bindende plannen en afspraken maakte. Het resultaat, het groene invulformulier over het uitdra-gen van de doelstellingen van de stichting op evenementen in het vorige bulletin, laat zien dat beiden er geen gras over hebben laten groeien.

Mocht u trouwens nog niet hebben gereageerd via dat formulier, dan wil ik u allen graag herinneren aan het Oudhollandse spreekwoord: *Vele handen maken licht werk*.

De afdeling Brabant, onder de bezielende leiding van Jan Kelders, hield 27 maart j.l. haar open dag. Helaas was ik zelf verhinderd, maar Brand van Rijn, die er geweest is, verhaalde over het enthousiasme en de grote belangstelling op die dag.

Hoewel het bestuur er niet altijd van op de hoogte is, verschijnt de naam van de stichting steeds vaker in kranten en tijdschriften. Soms geeft dat aanleiding tot bizarre telefoongesprekken, omdat de beller het betreffende stuk niet goed heeft gelezen, maar het is eens te meer het bewijs dat er beweging zit in onze organisatie en dat moeten we voortzetten. Ik heb er vertrouwen in.

Georg Rijken

HET FRANSE BOEK

Zoals u reeds zult hebben gelezen gaat met het met dit project goed. Desondanks moeten we op dit moment nog ca 20 certificaten verkopen: pakt u de telefoon en belt u voor één of meerdere stuks. Ook dit laatste stukje zullen we met gezamenlijke inspanning voor elkaar krijgen.

De sponsorbijdragen, welke o.a. inhouden een naamsvermelding in het boek, lopen naar wens.

De fondsen welke door ons zijn benaderd zouden wat meer enthousiasme kunnen uitstralen. Maar desondanks heeft het bestuur besloten dat het boek op de donateursdag in september zal worden gepresenteerd.

Op dat moment zal ook de aanhef van dit stukje een echte naam hebben gekregen.

Chris Wenneker

Het bestuur heeft het genoeg u uit te nodigen voor de donateursdag op 25 september 1999.

Het ochtendprogramma zal plaatsvinden in het cultureel centrum, 'De Kwinter', Hooftlanden 1, Werkendam, tel. 0183-503944.

Het middagprogramma houden we in het Biesboschmuseum, Hilweg 2, Werkendam, tel. 0183-504009.

Zoals we al eerder hebben aangekondigd, is het thema van deze donateursdag: vismanden. Als u in het bezit bent van zo'n mand of u weet er één, brengt u hem dan mee.

Het programma zal als volgt zijn:

10.00- 10.30 uur

- U wordt verwacht in het cultureel centrum 'De Kwinter'.
- Opening door de voorzitter.
- De werkgroepen doen verslag van hun ervaringen en activiteiten.
- Dirk Feijen, de boswachter van de Biesbosch, praat over zijn ervaringen van de griencultuur met behulp van dia's.
- Aandacht voor het meegebrachte werk van de donateurs met eventuele toelichting.
- Introductie van het Franse boek 'La Vannerie l'osier'.

12.30-13.30 uur

- Middagpauze met lunch.

13.30-15.30 uur

- Middagprogramma. Wij begeven ons naar het Biesboschmuseum. U kunt kiezen uit verschillende onderdelen:
- de verkoop van het Franse boek 'La Vannerie l'osier',
- daarnaast de gewone boekenverkoop, de bibliotheek en de verkoop van het gereedschap.
- het Biesboschmuseum bezichtigen waar tevens vlechtdemonstraties worden gegeven met als thema van deze dag: vismanden,
- een rondleiding in het buitengebied waar een omvangrijk griendencomplex ligt dat op traditionele wijze in stand wordt gehouden.

15.30 uur

- Wij sluiten onze dag af in het Biesboschmuseum.
- De meegebrachte manden kunnen tot 16.30 uur blijven staan.

De kosten bedragen f 35,- p.p., over te maken op ABN AMRO te Oss, rekeningnummer 53 82 56 273, t.n.v. Wilg & Mand, o.v.v. donateursdag '99. Gaarne betaling vóór 1 september i.v.m. het opstellen van lijsten, betaling na 1 september betekent een verhoging van f 5,- p.p.

Routebeschrijving

Neem op de A 27 (Utrecht-Breda) de afslag Werkendam of steek vanuit Dordrecht met de pont bij de kop van t'land de Nieuwe

Merwede over. Via de bandijk naar Werkendam rijden. Als u met het openbaar vervoer komt laat het ons dan weten, dan wordt u bij de bushalte opgehaald.

Voor inlichtingen: tel. 0412-645687, b.g.g. tel. 030-2201311.

*Namens de werkgroep teen
Gerard Hoskamp, Galjoen 4, 5345 BS Oss*

**Werkgroep
P.R.**

GASTHEER/GASTVROUW

Dit voorjaar zijn wij toegetreden tot het bestuur van de Stichting Wilg & Mand: Marleen Postma en Yvonne Molenaar. Niet alleen zijn wij nieuwe bestuursleden, maar tegelijk vormen wij de nieuwe werkgroep P.R. De werkgroep P.R. heeft zich ten doel gesteld het werk van de stichting bij een breder publiek bekendheid te geven. Daarnaast zetten wij ons in voor het versterken van de banden tussen de donateurs onderling.

Een van de manieren om deze doelen te bereiken is het presenteren van de stichting op buitenbeurzen en Country-Fairs, zoals u al heeft kunnen lezen in de groene bijlage van het vorige bulletin. De respons van donateurs die de stichting op deze beurzen wil vertegenwoordigen is niet overweldigend. Dit baart ons toch wat zorgen, want het vertrouwen in de betrokkenheid van onze donateurs was voor het bestuur groot genoeg om de stichting op voorhand in te schrijven als participant van 'Fleurig '99', de grote buitenmanifestatie op het landgoed 'De Schaffelaar' in Barneveld die zal plaatsvinden van 22 juli t/m 5 augustus a.s.

'Fleurig '99' belooft een veelzijdig buitenevenement te worden.

Daarom heeft de werkgroep gezorgd voor een aantrekkelijke aanbieding voor alle donateurs die onze gezellige infostand tijdens de beurs een bezoek willen brengen (zie bijlage). Bij de stand van de stichting kunt u terecht voor informatie, gereedschap, boeken of zomaar een gezellig gesprek.

Misschien nog ten overvloede, maar bij voldoende belangstelling zal het gastheer/-vrouw slechts enkele dagen per jaar van uw kostbare tijd vergen. Alleen met de inzet van velen is het mogelijk de stichting op deze wijze een gezicht te geven. Daarom rekenen wij op!

U kunt voor uw aanmelding alsnog de groene antwoordbon bij het vorige bulletin gebruiken; mocht u tijdens de Fleurigdagen echter verhinderd zijn (door vakantie of andere verplichtingen), laat dit uw aanmelding als gastheer/-vrouw voor de Stichting Wilg & Mand niet in de weg staan. Ook op een later tijdstip kunnen wij uw enthousiasme aanwezigheid van harte gebruiken.

U kunt ons 's avonds eventueel telefonisch bereiken (Marleen Postma: tel. 026-4424204 / Yvonne Molenaar: tel. 020-6470830).

Alvast bedankt voor uw respons en tot 'Fleurig '99'!

Marleen Postma

De Heer J. Magielse uit Zundert stuurde een prachtige foto op van een Eiermand. Ons verzoek om meer bijzonderheden te vermelden vindt u hieronder beschreven.

Naar de Eiermarkt in Breda

"Deze foto is genomen in Breda en dat zal zo ongeveer begin van de jaren dertig zijn geweest. Toen waren er mensen die veel kippen hadden en dus ook heel veel eieren. Met die eieren gingen ze op dinsdag ofwel vrijdag naar de markt in Breda. Want daar kwamen klanten die de eieren graag wilden kopen. Waren de eieren verkocht dan werden er kruidenierswaren of iets anders gekocht en dat ging dan mee naar huis.

Nu zullen jullie zeggen: dat alles is heel normaal. Nee, zo normaal was het nu niet, want deze mensen met hun manden (vroeger heette het eierkorven) aan hun armen deden dit meestal te voet. Te voet (soms met een kruiwagen) naar Zundert en daar dan op de tram naar Breda. Maar het gebeurde heel dikwijls dat zij van Breda lopend naar Zundert terugkeerden. En dat is toch wel gauw zo'n 20 km, denk ik. Dit hebben zij gedaan tot einde jaren dertig. Toen brak de oorlog uit en daarna veranderde er heel veel voor

deze mensen. Oh ja, wat mij ook nog bezighoudt: heeft iemand nog zulke manden of misschien voorbeelden ervan?"

*J.C.J. Magielse
Hulsdonkstraat 14
4882 JM Zundert*

In vervolg op deze brief nog wat meer beeldmateriaal over eiermanden. In Veessen werd vroeger ook een wekelijkse eiermarkt gehouden. Nog steeds heet de plek daar 'de eiermarkt'. De geschiedenis herleeft, want sinds een paar jaar is er weer een eiermarkt. De handel in eieren beperkt zich tot particuliere verkoop.

Ook zijn er oude foto's te bewonderen. Daar vond ik de foto van de eiermarkt in Veessen. Goed is te zien hoe eieren in hengselmanden met deksel werden aangeboden.

Zo ook een foto van de eiermarkt in Epe. Deze markt was groter van opzet. De eieren werden niet alleen in ronde manden aangeboden, maar ook in aardappelmanden met verkopers in Veluwe klederdracht.

Tenslotte een foto van een heel oud eiermandje uit Friesland, voor een deel beschilderd (ook op de wand).

De staat van het mandje was slecht. Dit mandje kan een dankbaar onderwerp zijn voor gevorderde vlechters.

Aantal steken 4, diam. 8 mm, aantal staken 19, diam. 7 mm.

Bodemdoorsnede 13 cm.

Ingestoken bodemkim van 3, met voet begonnen, gevolgd door een aantal opzetten. Bodem met staken, buitenwerks 17 cm.

Hoogte buitenwerks plus rand 22 cm, bovenwijdte plus rand buitenwerks 24 cm. Rand achter 2 voor 3, kort hengsel van 2 zware, opgedraaide twijgen (lengte 2,20 m) als een oor, met een binnenbeugel. Hoogte binnenbeugel 4 cm, in het midden vanaf de rand. Het mandje is opgevlochten in de techniek 'à brins perdus', uit het Franse boek, wat we vertaald hebben met doorgaande twijgen,

Eiermarkt in Veessen

d.w.z. voet op top, zonder de regelmaat van een hollandse eer.
Voor zo'n mandje worden toppen gebruikt.

Eiermarkt in Epe

Een alternatief is een hollandse eer, echter steeds houdt men nog lengte van de top over.

Ook weer uit het Franse boek de volgende oplossing. De toppen worden niet afgeknipt, maar wachten tot er weer plaats is om ze door te leggen.

Net als bij een hollandse eer stoppen de toppen bij hun voetje. Na 8 of 9 twijgen te hebben gelegd kunnen de eerste 6 toppen worden doorgelegd, om beurten over de neergelegde voeten, tot ze weer moeten wachten.

Daarna zet de hollandse eer zich voort, dan weer een aantal toppen doorvlechten enz.

Deze handelingen herhalen tot de topjes ook verwerkt zijn. Er ontstaat fijn vlechtwerk.

Een variant van de hollandse eer is, om i.p.v. de voetjes in te leggen, de voetjes onder de 2 vorige slagen in te steken. Er ontstaat dicht vlechtwerk met een visgraatmotief (bijv. zoals te zien is bij een palingkorf).

Het Friese eiermandje

Arie van 't Hoog

GARNALENVERWERKING IN ARNEMUIDEN

In enkele vorige bulletins is geschreven over de Arнемuidense leurmand waarmee o.a. garnalen werden geleurd. Aan de vangst en verwerking van de garnaal voor deze uitgeleurd kon worden kwam ook nogal wat mandwerk te pas. Over dit gehele gebeuren is in 1924 in het toenmalige geïllustreerde tijdschrift 'De Spiegel' een uitgebreid artikel verschenen.

De vangst gebeurde voor de Zeeuwse kust met zeilschepen, zgn. hoogaarzen. Eenmaal aan boord werd de garnaal (gornet of gornaet) met behulp van verschillende, maatzeven op grootte gesorteerd en in stortmanden gedaan.

Omdat de vangst vrij ver van de thuishaven werd gedaan en de garnaal aan boord niet levend kon worden bewaard werd ze zo snel mogelijk na de vangst op een aan boord vastgezet fornuis in water met enkele scheppen zout gekookt. Hiertoe werd telkens ca 12 kg in een kookselmand afgemeten.

Hoeveel zout aan het kooksel werd toegevoegd was afhankelijk van de eindbestemming. Garnaal die de volgende dag aan de wal werd uitgeleurd kreeg 1 schep zout, maar als ze bestemd was voor export naar Engeland werden soms wel 7 scheppen zout toegevoegd.

Na het koken werd de garnaal overgestort in een koelben. Dit was een grote, lage ronde, mand waarvan de bodem in het midden flink hoog was. Deze koelben werd in de schaduw van het zeil op het kot (kajuit) gezet, zodat de gekookte garnaal snel afkoelde. Na voldoende afkoeling werd de gekookte garnaal weer in stortmanden gedaan.

Eenmaal aan wal werd de vangst ofwel verkocht aan leursters en leurders of overgepakt in verzendmanden en daarna via Vlissingen of Rotterdam geëxporteerd naar Engeland. Ook werd wel uitgevoerd naar België en Frankrijk.

Korte beschrijving van de manden:

Stortmand: Verzendmand, zoals verderop wordt beschreven, maar zonder deksel.

Kookselmand: Ronde mand van ca 35 cm hoog, bodem 30 cm, bovendoorsnede 45 cm met een maatstreep geschilderd aan de binnenkant. Zowel van witte teen als van rotan.

In het museum 'De Schotse Huizen' in Veere heeft men een velletje papier waar de voornoemde maten op staan. Geen nog bestaand exemplaar van bekend.

Kostte indertijd (?) 80 cent.

Koelben

In voornoemd museum bevindt zich zo'n mand van ongeschilde teen. Diameter 85 cm, hoogte wand 17 cm, middenbodem ligt vrijwel net zo hoog. Vrijwel geheel gemat, 10 bodemstekken + doorlegger. 43 staken, dubbele rand voor 3, achter 1. Twee oren.

Kostte 100 cent.

Wie deze gemaakt heeft en wanneer is niet bekend. Vergeleken met de enkele foto's waarop koelbennen staan lijkt deze mand wel erg groot. In het depot in IJsselstein liggen ok enkele koelbennen van rotan met een diameter van ca 65 cm.

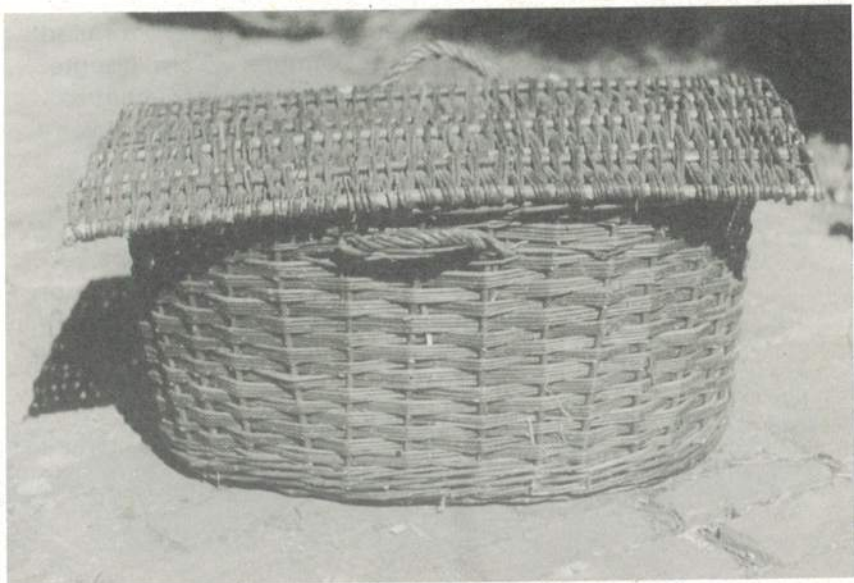

Verzendmand: Ovale mand van ongeschilde teen. Exemplaar in de 'Schotse Huizen': bodem 4 x 2 stekken en 5 x 2 beslagtenen, gemat, afm. 54 x 40 cm. 31 staken gemat tot hoogte 35 cm inwendig, afm. bovenin ca 64 x 40 cm, dubbele rand voor 3 achter 1.

1 oor in de voorwand op ca 30 cm hoogte en 1 op de rand aan de achterzijde.

De mand werd afgesloten met een grof gevlochten rechthoekig deksel afm. 66 x 54 cm dat om 2 rijgsels aan weerszijden van het oor scharnierde aan de achterzijde.

Bekleed met vetvrij papier werden deze manden gevuld met gekookte garnalen waarna het deksel op een aantal plaatsen met bindgaren m.b.v. een kromme naald werd vastgezet. Vanwege dit deksel konden de manden op elkaar worden gestapeld. Als een extra versterking werd in het midden van de mand een stevige teen tussen voor- en achterwand getrokken en aan beide zijden vastgezet.

Kosten 60 cent. Verrassend weinig vergeleken met de prijzen hierboven die natuurlijk ook al erg laag lijken. Ook hiervan geen maker of datum bekend.

Als iemand nog aanvullende informatie heeft over het bovenstaande of weet waar zich nog van deze manden bevinden houd ik mij van harte aanbevolen.

*Wim van
Wingerden
Kooilandsedijk
37*

*3291 LG Strijen
tel. 078-6742644*

Wie enkele van de hierin beschreven vistuigen in het echt wil zien kan o.a. terecht in het Bieschboschmuseum in Werkendam dat tijdens de komende donateursdag zal worden bezocht.

In het Visserijmuseum in Woudrichem zijn een vrij groot aantal originele prik- of spieringkorven te zien. Hier ligt ook een dicht gevlochten kub met aan beide kanten een gebreid keeltje, zoals op de tekening onderaan blz. 15 (bulletin 1999-1) is te zien.

Wim van Wingerden

De Heer J.v.d. Broek stuurde de redactie foto's van zijn werk als mandenmaker. We hebben hem per brief gevraagd wat meer over zichzelf te vertellen.

Lezers
reageren

Hieronder de inhoud van zijn brief.

"Bij deze wil ik nog reageren op de brief die ik van u ontvangen heb. Mijn vader, de broers van mijn vader en mijn grootvader zijn allemaal mandenmakers geweest. Als zij een stel manden hadden gemaakt bonden zij deze in een hoge stapel achter op de fiets en reden dan wel 10-20 km ver om ze langs huizen te verkopen.

Mijn vader en ik hebben in de oorlogstijd (1940-1945) ook rammeelaars gemaakt voor de Hema in Breda. Jarenlang hebben wij ook grote, vierkante duivenmanden gemaakt om duiven te verzenden voor wedstrijdvluchten. We repareerden die manden ook.

Allerlei manden hebben wij gemaakt: ronde, vierkante, maar ook boodschappenmanden, wiegen en grote bakkersmanden die op een transportfiets kwamen (de knecht van de bakker bracht het brood hiermee naar de klanten).

Mijn vader is helaas al veertig jaar geleden overleden. Na zijn overlijden heb ik gewoon bij een baas gewerkt.

Vlechtwerk is steeds meer in de winkels gekomen en ik heb kinderen die van rieten manden en stoelen houden. Zij wilden graag dat ik weer ging vlechten. Bij ons in de omtrek is er niet aan teenhout te komen, maar ik heb een dochter die bij een transportbedrijf werkt en die heeft naar een adres gezocht waar teen verkocht werd. De wagens rijden ook naar België en zo ben ik aan teen gekomen.

Mijn kinderen hebben menige mand in huis en ik heb ook een wieg en een commode gevlochten waar al twee kleinkinderen gebruik van hebben gemaakt.

Ik ben blij dat ik destijds het mandenmakersvak heb geleerd: als hobby is het nu ook nog leuk. Het is echter jammer dat het vak uitsterft. Jaren geleden waren hier in de omtrek meer mandenmakers, maar nu is er niet één meer. Rammelaars maak ik nog steeds als cadeautje wanneer een baby is geboren.

Ik vind het leuk Wilg & Mand te lezen, want het is best een interessant blad. Ik ben zo ook aan jullie adres gekomen.

In dit pakje heb ik een rammelaar voor u bijgesloten (voor de collectie, red.), waarvan ik er duizenden heb gemaakt.

Bedankt voor uw brief".

*Jan van den Broek
Veerkensweg 95
4751 CR Oud-Gastel*

MIDDELEEUWSE ZODENBANKEN IN DE PRUIZENBOOMGAARDEN VAN HET MUIDERSLOT

Dit voorjaar heeft José Schilder van de museumwerkgroep een tweetal Middeleeuwse zodenbanken gevlochten in de Pruizenboomgaard van het Muiderslot. Beschut gelegen tegen de westkant van de slotwal (aan de vechtzijde) is een exedrabank geplaatst, gecentreerd tussen de voorgelegen bomenlaan. Middenin de pruizenboomgaard staat de mooiste pruizenboom uit de bongerd, met een kaarsrechte stam en een rondgetuunde bank.

In *The medieval Garden* van Sylvia Landsberg (een uitgave van de British Museumpress) wordt uitvoerig ingegaan op de geschiedenis en de vervaardiging van zo'n Middeleeuwse zodenbank. Vanaf het begin van de 15de eeuw tot ver in de 19de eeuw zijn zodenbanken een geliefd element in de tuin. Constantijn Huygens, één van de (tuin)vrienden van P.C. Hooft, de beroemdste bewoner van het Muiderslot, bezat een soortgelijke prate-banck, een zodenbank geplant in zijn boomgaarden in Hofwijck, een buitenplaats bij Voorburg. Op talloze afbeeldingen in oude handschriften, op miniaturen, prenten en schilderijen komen de geurbancken in hun verschillende gedaanten voor. Met name bij de verbeelding van Maria in de *hortus conclusus* (de besloten hof) vormen zodenbanken een geliefd decor.

In de Middeleeuwen diende de functionele hoogte van zo'n natuurlijke tuinbank min. 37,5 en max.

42,5 cm te zijn; verder werd de bank geacht 45 cm diep en ca 150 cm lang te zijn. Een bank van deze afmetingen biedt in principe voldoende ruimte aan twee naar elkaar toegedraaide, converseerende personen. Een exedra of U-vormige zodenbank biedt plaats aan vier tot zes personen en hiervoor golden bij voorkeur de volgende afmetingen: 225 cm bij 157,5 cm. De ronde boom- of geurbank had bij voorkeur een doorsnede van 187,5 cm. Ook voor deze bankvarianten gold een minimale hoogte van 37,5 cm.

Zodenbanken werden gevuld met aarde en puin, met (gras)zoden afgedekt of beplant met bij voorkeur sterk geurende kruiden. De compact groeiende wilde of 'gouden' marjoraan (*Origanum vulgare compactum* of *Origanum aureum*) werd in de middeleeuwen geadviseerd als beste keuze. De marjoraan vormt een attractief ogend kleed, maar moet eigenlijk vlak vóór de bloei getopt worden om bijen en wespen op een afstand te houden. Ook de sterke, voor dit doel beter te typeren als 'slijtvaste', kleine, groenblijvende maagdenpalm (*Vinca minor*) werd veelvuldig toegepast, met name voor exedra-banken. De maagdenpalm vraagt minder onderhoud: een eenmalige randsnoei in juni is voldoende om de bank het gehele seizoen in model te houden. Het meest geurige alternatief was een bekleding van eenjarige kamille. De kamille is van nature 'kreukherstellend', m.a.w. goed bestand tegen het breken en beschadigen van de bloemen en stelen als gevolg van een intensief bankgebruik. Een nadeel is echter het onderhoud. Het kamillekleed moet maandelijks worden getopt. Gedurende het winterseizoen (van oktober tot april) is de zitting bovendien kaal. De bank moet het gehele jaar door wekelijks worden gecontroleerd en indien nodig bevochtigd.

Voor de beplanting van de zodenbanken op het Muiderslot is gekozen voor een combinatie van planten: een winterharde bekleding van maagdenpalm, 'geparfumeerd' (doorzaaid!) met eenjarige kamille. Echter, zelfs de meest geurige bekleding weerhield veel gebruikers er niet van de koude zoden vooraf te bedekken met een warm onderkleed. Nog comfortabeler zat men zelfs niet op, maar, gezeten op een warm kleed, besloten met de rug tegen de zitting van menig zodenbank. U bent van harte welkom om, met of zonder kleed, deze zomer plaats te nemen op zo'n verfrissende praatbank! De zodenbanken zullen een aantal jaren in de Pruimenboomgaard blijven staan.

Voor informatie over de openingstijden kunt u het Muiderslot tijdens kantooruren bellen: 0294-261325.

Yvonne Molenaar

GROEI

BEWEGING, UITBREIDING EN ONTWIKKELING IN IJSSELSTEINSE
BEELDENTUIN

Van 26 juni tot en met 29 augustus 1999 zal in en rond het Stads-
museum IJsselstein een beeldtentoonstelling te zien zijn, met
als thema 'Groeï'.

In het naast het museum gelegen Vestingplantsoen is een beel-
dentuin ingericht met werk van Kees Bierman, Krijn Giezen, Geurt
van Dijk, Vaissier, Adrie Huisman en Adriaan Rees.

Deze kunstenaars werken projectmatig en geïnspireerd vanuit 'de
plek'. De kunstenaars bezitten de attitude om het thema 'Groeï'
overtuigend te visualiseren. In het museum is van de deelnemen-
de kunstenaars meer werk te bezichtigen. De tentoonstelling is
samengesteld door gastcurator J.C. Blaak.

IJsselstein is momenteel 'groeigemeente'. Vandaar dat het thema
'Groeï' dient als metafoor voor lokale ontwikkelingen in
IJsselstein, niet alleen in het heden, maar vooral ook vanuit het
verleden. Groei betekent beweging, uitbreiding en ontwikkeling;
daarom is gekozen voor kunst waarin nog tijdens de tentoonstel-
ling ontwikkelingen zichtbaar zijn.

Voor informatie: zie achterblad bulletin.

TIJDELIJKE TENTOONSTELLING IN DE WISSEN

JAPANS VLECHTWERK MET BAMBOE

In het Limburgse Stokkem aan de Maas ligt het bezoekerscentrum
'De Wissen'. Twee vaste tentoonstellingen geven een beeld van
de ecologie van de Maas en van de rijke ambachtelijke traditie
van de 'korverij', zoals het vlechtwerk in Stokkem wordt
genoemd.

In het rivierenlandschap van de Maas is 'De Wissen' een startplaats
om te voet of per fiets dit gebied te verkennen. Het VVV-kantoor aan
de Wissenbalie biedt kaartmateriaal, huurfietsen en arrangementen
voor een meerdaags verblijf met logies in de Wissen.

Verenigingen kunnen bij hun daguitstap een geleid bezoek aan dit bezoekerscentrum combineren met andere bezienswaardigheden in de omgeving. Er is een keuze uit een 12-tal programma's.

Vanaf 1 juli tot 31 oktober '99 wordt een gelegenheidstentoonstelling aangeboden over het gebruik van bamboe in Japan. De Japanse Tuin van Hasselt zal deze tentoonstelling inrichten met eigen collectiestukken, vooral huishoudelijke voorwerpen en interieurstukken.

Deze samenwerking is het gevolg van de Limburgse Museumactie waarin 12 Limburgse musea die toonaangevend zijn inzake de publieksgerichte werking samenwerken.

Vooraf inzake publiciteit worden tijdens het toeristisch seizoen de krachten gebundeld om het museumaanbod in de kijker te stellen. Voor informatie over het bezoekerscentrum 'De Wissen': zie achterblad van het bulletin.

Korte toelichting op de tentoonstelling

Water en stenen spelen een belangrijke rol in de Japanse tuin en zijn daardoor aanknopingspunten met 'De Wissen', gelegen aan de Maas met een rijke ondergrond van grindstenen. Maar ook het gebruik van bamboe voor vlechtwerk, vanaf de jaren 30 in Stokkem, is een voor de hand liggende reden. Van de meer dan 600 soorten bamboe worden een 12-tal soorten gebruikt om gebruiks- en siervoorwerpen te maken. De tentoonstelling zal de toepassingsmogelijkheden van bamboe tonen: van gebruiksvoorwerpen tot decoratiematerialen.

Bamboe heeft in Japan een belangrijke rol gespeeld in het dagelijks leven. Sinds het gebruik van nieuwe materialen en voorwerpen daalde het aantal ambachtelijke bamboewerkers, maar er bood zich een nieuwe generatie bamboekunstenaars aan die nu aan het vlechtwerk een eigentijdse uitdrukking geven.

In de tentoonstelling wordt ook de koppeling gelegd met de westerse tendensen om in het vlechtwerk artistieke en design-aspecten te benadrukken.

Hier weer een berichtje uit Lichtenfels. Vanwege tijd- en plaatsgebrek zitten er twee bulletins tussen nu en de vorige keer. De tijd vliegt, het tweede jaar is alweer halverwege.

Dit jaar is eigenlijk gereserveerd voor 'Geschlagene Arbeit', zeg maar het gewone mandenvlechten. Ik neem geen deel aan de Geschlagene Arbeit, want ik heb de unieke kans gekregen twee jaar Feinflechtereï te leren.

Dat betekent moeilijker, maar vaak ook mooiere stukken en vooral veel verschillende technieken, wat wegens tijdgebrek in de eerste klas niet mogelijk is.

Is het normale mandenmaken al met uitsterven bedreigd, voor feinflechtereï geldt dit nog sterker.

Op het moment ben ik begonnen aan het vlechten van een aantal miniatuurmandjes, zoals te zien in de poppenhuizen van Petronella Oortman en Petronella Dunois.

Alhoewel ik niet meevlecht in de tweede klas, ga ik wel steeds kijken wat er zoal wordt gevlochten. De nadruk ligt op veel verschillende technieken en vormen. Niet op maatwerk leren vlechten. Dat iedere leraar zo zijn eigen voorkeuren heeft voor verschillende technieken is hier goed zichtbaar.

Op het ogenblik is alles wat chaotisch op school, vooral in de tweede klas. De vaste leraar is zeker voor zes weken ziek gemeld. Normaal nemen dan de andere leraren het onderricht over, maar als die ook ziek zijn moet er hulp van buitenaf komen. Deze leraar werkt als zelfstandig mandenmaker en werkt dus zo snel en efficiënt mogelijk. Er waait een frisse wind door de tweede klas die een en ander op zijn kop zet. En dat werd tijd!, want het is geen uitzondering dat een leerling vier weken over één mand doet. Wat ook leuk is in de tweede klas is dat we leren vlechtwerken te tekenen. We leren hoe kimmen, randen, eren enz. in een werktekening om te zetten.

Soms komen er mandenmakers langs die zelfs de leraren op school nog wat kunnen leren.

Een paar weken geleden kwam José Schilder me bezoeken en zij demonstreerde hoe hazelnootspanen worden gemaakt. In de toekomst wil ik proberen daar iets mee te vlechten.

Servus.

Esmé Hofman

NEDERLAND KRIJGT EEN NIEUW NATIONAAL MUSEUM

Begin april van dit jaar heeft de raad van Weststellingwerf het groene licht gegeven voor de realisatie van het nieuwe vlecht-museum in de oude Rietvlechtschool te Noordwolde. De vlechtschool, gebouwd in de eerste kwart van deze eeuw, is nog in zijn oorspronkelijke vorm. De latere aanbouw in een andere stijl wordt afgebroken. Er komt een nieuwe entree aan de achterzijde en enkele buitenruimten worden overkapt en tot museumruimte aangewend.

Het hele nieuwe bouwproject bestaat uit een bibliotheek, een 12-klassige school en een sociaal-cultureel centrum.

Opvallend is de tunnelvorm van de nieuwbouw: dit heeft alles te maken met het tramverleden van Noordwolde.

Een unieke kans om de vlechtgeschiedenis van Nederland en daarbuiten in beeld te brengen, naast de geschiedenis van de school en die van Noordwolde. Volgend jaar zal het allemaal werkelijkheid zijn.

Wij willen het Rotacentrum van harte gelukwensen met deze bereikte mijlpaal. We wensen hen sterkte met het realiseren van al hun plannen, waarbij de Stichting Wilg & Mand zal ondersteunen waar wenselijk.

Arie van 't Hoog

WISSENDAG IN STOKKEM OP 15 AUGUSTUS 1999

'De Wissen' organiseert een feest waarop vele mandenmakers samenkomen en hun werk tonen in de straten van Stokkem. Dit gebeuren kreeg een internationaal karakter.

Indien u een gelegenheid zoekt om collega's te ontmoeten en uw werk te tonen, kunt u ook deelnemen aan de wissendag.

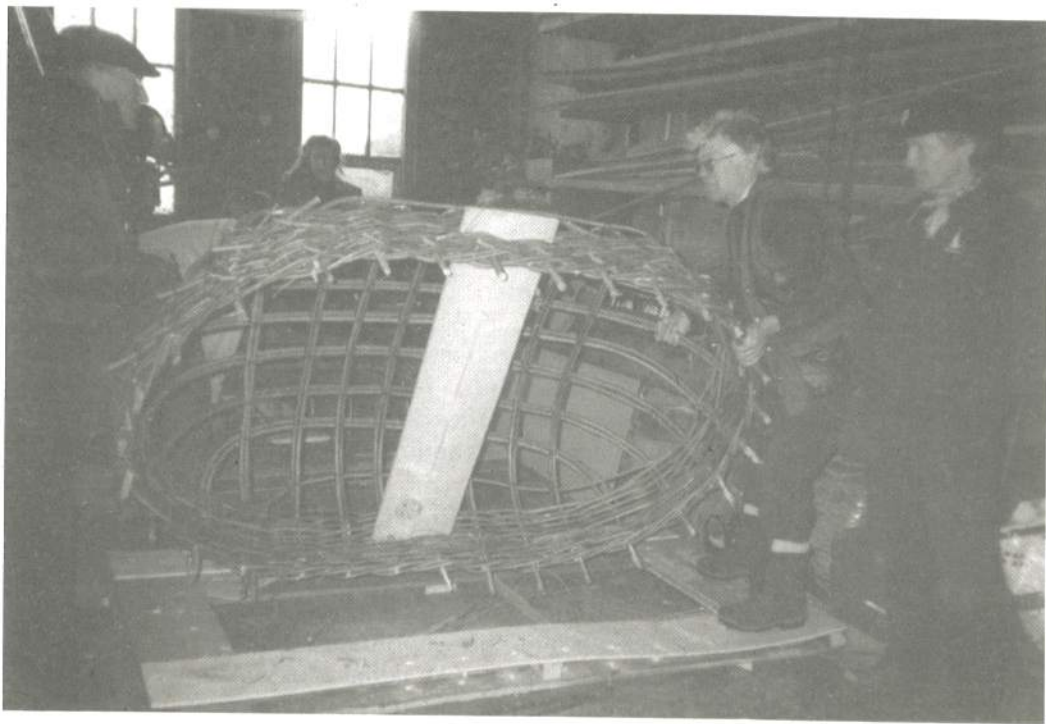
Vraag daarover informatie bij Bezoekerscentrum 'De Wissen', Maaspark, B-3650-Stokkem.

tel. 0032-89-752171

fax 0032-89-752172

Met Peter Faulkner: in Engeland de 'King of the Coracles' genoemd.

" De vloot van Enkhuizen heeft er sinds kort een aantal werkelijk unieke scheepjes bij", zo luidt de inleidende zin van de vaarkrant 27 maart j.l. En dat is beslist waar. Half februari hebben we (4 koppels) o.l.v. de Brit Peter Faulkner in nog geen drie dagen tijd vier prachtige coracles gevlochten. Coracles zijn kleine kiellose boten volgens overlevering gemaakt van een 'mandwerkgeraamte', bedekt met koeienhuid of canvas. Het is een van de meest pri-

mitieve vaartuigen van de mensheid die nu nog in Engeland worden gebruikt voor o.a. zalmvisserij. De vissers varen meestal met twee bootjes met een net er tussenin. In Wales worden nog altijd 12 vergunningen uitgegeven voor het vissen op zalm op deze manier.

Gedwongen door het seizoen hebben we de coracles binnen moeten maken. Dit gebeurde in een oude ijsfabriek. "Als het weer het toelaat", vertelde Peter Faulkner, "bouw je een coracle buiten. Je zet een cirkel uit van 4 voet 6 in doorsnede en steek je de takken met de juiste dikte op de juiste afstand in de grond (n.b. ons type was niet rond). Dan vlecht en buig je de takken naar elkaar toe.

Wanneer de romp klaar is, trek je de coracle uit de grond, keert hem om en zaagt de stukken van de takken die in de grond staken af. Belangrijk is nu om de coracle heel nauwkeurig te snoeien alvorens je de boot gaat bekleden met een huid".

Tenminste zo hoorde het te gaan, maar door het seizoen van vorst en sneeuw hebben we de staken niet in de grond kunnen steken. Naar tekeningen die Peter Faulkner al eerder had opgestuurd, hadden wij voor mallen gezorgd. Wanneer je niet in de grond kunt werken, vlecht je vanuit een mal met gaten op de plek waar de takken moeten komen. Verder hebben we geen koeienhuid maar kobaltblauwe canvas gebruikt.

Traditioneel zijn deze bootjes ook altijd overtrokken geweest met geteerde katoen, maar Peter Faulkner experimenteert voor zichzelf meestal met huid overtrokken bootjes. Het bouwen van de 'Boyne coracle' nam ongeveer drie dagen in beslag. Al het materiaal dat we nodig hadden had Peter Faulkner zelf meegenomen vanuit Engeland, tot het inmiddels in Nederland verboden teer toe.

Afreizend naar Nederland in een personenautootje met enorme bundels twijg bovenop had hij veel bekijks.

Het fundamentele geraamte wordt gemaakt van lange, dikke twijgen. De meest zware op de kop, iets minder zware op de hoeken en de lichtere op de zijanten. Dan wordt de vlechttwijg ingelegd, net als bij de franse eer, in iedere opening een twijg. De voet wordt ca 20 cm naar binnen gestoken om later weer over het eerste vlechtwerk heen naar buiten te worden gevlochten. Er wordt steeds eenmaal met de klok meegevlochten (vlechttechniek waarbij je steeds paren creëert) en eenmaal tegen de klok in (franse eer).

Halverwege het vlechtwerk werd het essenhouten bankje geplaatst. Uiteindelijk worden de dikke twijgen neergelegd in een roosterpatroon. Wanneer de goede vorm verkregen is worden de kruispunten vastgebonden met geteerd, getwijnd garen (Peter Faulkner gebruikt zelf altijd getwijnd paardenhaar).

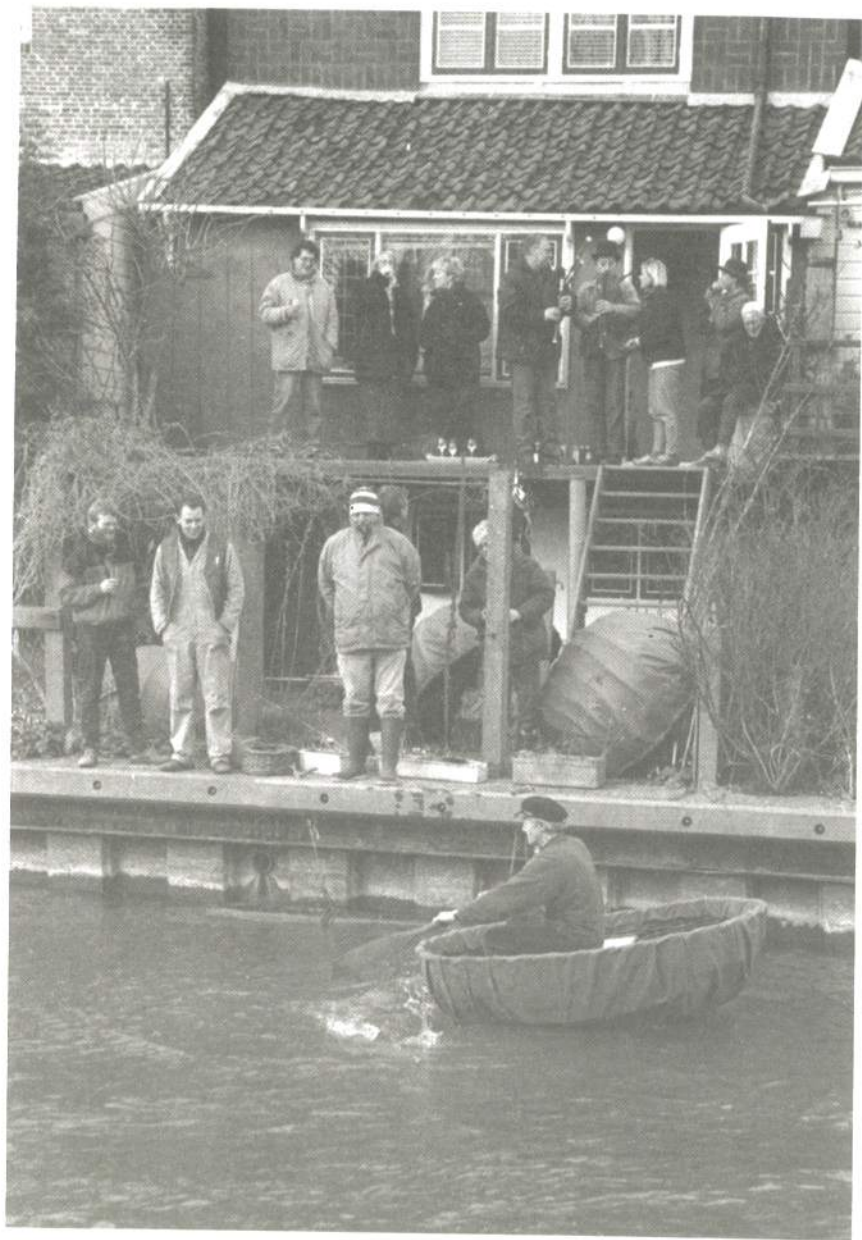
Dan wordt de boot omgekeerd en is het zaak om zorgvuldig te snoeien om te voorkomen dat de huid/canvas wordt beschadigd.

Aan het geraamte wordt nu de huid van de boot genaaid. Dit was een stevige klus. Daarna werd het doek met kokend water ingesmeerd om de 'huid' strak over het geraamte te doen spannen.

Na het drogen kan dan de buitenzijde worden geteerd, maar dit hebben wij pas de volgende dag gedaan. Want zodra de laatste steek was genaaid en de laatste coracle met kokend water overgoten, was het moment daar dat na drie dagen noeste arbeid de boten te water gelaten konden worden. Vier coracles op een handkar gingen op weg naar open water, vergezeld van fotografen en journalisten. De proefvaart was er één met sneeuw op de kant en een stevige westenwind. De tewaterlating werd omlijst met champagne en doedelzakklanken. Het varen vraagt nogal wat

kunde. Een peddel wordt aan de voorzijde in het water gestoken, je maakt dan een wrikkende, trekkende beweging die voor de voortstuwing zorgt.

Alleen de meester, Peter Faulkner, schoot tegen de wind in weg. Je moet je als het ware vooruit trekken en je ziet waar je heen gaat. Wat dat betreft vindt Peter Faulkner roeien maar onlogisch. Op de voortbeweging moet dus nog flink worden geoefend, want in het jaar 2000 zijn wij bij Peter Faulkner uitgenodigd om van

daaruit de jaarlijkse coraclerace mee te maken. De Coracle Society, waar Peter Faulkner de voorzitter van is, organiseert dit weekend en heeft over de hele wereld zijn leden. De Enkhuizer coracles zullen op deze bijeenkomst herkenbaar zijn aan hun registratienummer. Naast de vissersvloot die EH als aanduiding van de herkomst heeft, varen de gevlochten bootjes nu rond met de letters EHC en vervolgens het huisnummer van de bouwer. Ik ben dus de gelukkige bezitter van EHC7. En Peter Faulkner? Hij was een fantastische leermeester, een boeiende verteller; hij kon geweldig zingen en dansen, kortom hij was een ware entertainer. In het dagelijkse leven omgaand met zeer moeilijk opvoedbare kinderen, die overal vandaan zijn geschopt, heeft hij aan ons, naar zijn zeggen, een makkie gehad.

Anna Frederiks

**Van de
penning-
meester**

MEDEDELINGEN

Een vriendelijk verzoek aan diegenen die hun donatie voor 1999 nog niet hebben overgemaakt. Wilt u de acceptgiro invullen, ondertekenen en opsturen?
Namens de penningmeester hartelijk dank.

Gereedschap

LIJST MET PRIJZEN VAN GEREEDSCHAPPEN

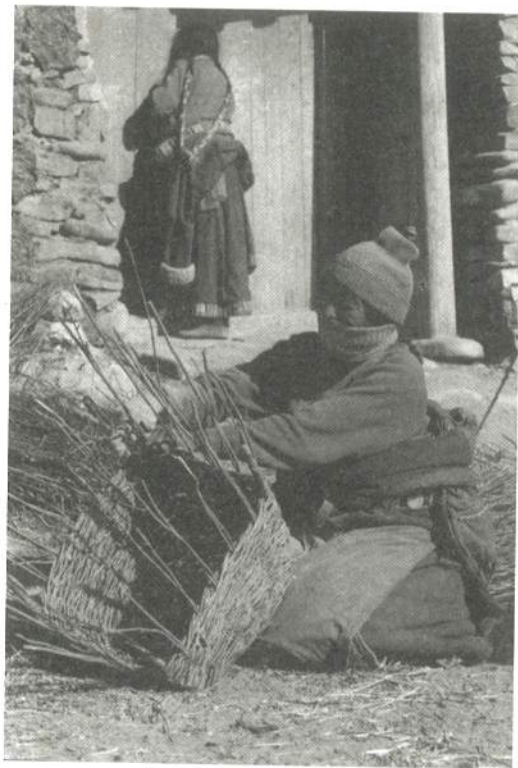
Snoeischaren	f 42,50
Priemen (Engels)	f 48,00
Priemen (Nederlands)	f 45,00
Messen (Herder 444)	f 25,00
Klopijzers	f 17,50

INFORMATIE CURSUSSEN

- Zundert** Op 13 september beginnen de cursussen van 8 lessen op maandag of woensdag, 's middags of 's avonds.
Inlichtingen en opgave bij Rien Stuyts, tel. 076-5976311.
- Heerde** Cursus mandenmaken o.l.v. Arie van 't Hoog op maandagen in september 1999 en januari 2000.
Inlichtingen en opgave: Creatief Centrum 'de Hank' in Heerde, tel. 0578-693214.
- Doetinchem** De zomercursussen o.l.v. Arie van 't Hoog zijn volgeboekt.
Cursus o.l.v. Arie van 't Hoog.
Op maandagen in november '99.
Inlichtingen en opgave: Maria Kuijpers, tel. 0575- 467 481.
- Wilhelminaoord** Een vijfdaagse cursus mandenmaken voor gevorderden in december '99 op 9 en 10, 13, 14 en 15 december o.l.v. Arie van 't Hoog.
Inlichtingen en opgave: tel. 0521-381267 fax 0521-382050.
- IJsselstein** Cursus mandenmaken van 2 uur o.l.v. Henk Hoogendoorn op 10 donderdagavonden.
Start in september.
Inlichtingen en opgave: tel. 0184-601615.
- Bunnik** Vlechtcursussen van één week o.l.v. drie docenten van 25-29 oktober '99.
Algemene cursus (1) ook toegankelijk voor beginners o.l.v. Piet-Hein Spieringhs.
Cursus Frans ajour (2) voor gevorderden o.l.v. José Schilder.
Cursus Donkey Creel (3) voor gevorderden o.l.v. Joe Hogan.
Inlichtingen en opgave: Bert Balk, tel. 0229-262209.
- Cothen** Weekcursus voor beginners en gevorderden van 12-16 juli o.l.v. Piet-Hein Spieringhs.
Kleine camping aanwezig. Kosten f 60,- per dag.
Inlichtingen en opgave: Sonja van Baren, tel. 0345-612829.

- Schoonrewoerd** Algemene cursus op 9 oktober en op 20, 21, 22 oktober o.l.v. Piet-Hein Spieringhs.
Inlichtingen en opgave: Sonja van Baren,
tel. 0345-612829.
- Arnhem** Algemene cursus op 5, 6 en 19, 20 november '99
aan de Volksuniversiteit o.l.v. Piet-Hein
Spieringhs.
Inlichtingen en opgave: VU te Arnhem,
tel. 026-4422363.
- Viller** In het noordoosten van Frankrijk een weekcur-
sus voor beginners en gevorderden o.l.v. José
Schilder en Jan de Vos van 19 t/m 23 juli.
Inlichtingen en opgave: tel. 035-5823945.
- Hoegaarden (B)** Cursus mandenmaken van 5 donderdagen in
sept./okt. op 9, 16 en 30 sept. en 14 en 21 okt. '99.
Cursus mandenmaken op 5 maandagen in
nov./dec. op 8, 15 en 22 nov. en 6 en 13 dec. '99
O.l.v. Anne Hermans in Meldert-Hoegaarden,
België.
Inlichtingen en opgave: tel. 016/765055.
- Stokkem** Cursus van één week van 9 t/m 13 aug. '99 voor
beginners en gevorderden o.l.v. Yvonne Knevels.
De beginners werken aan ronde manden, de
gevorderden werken aan speciale technieken i.o.m.
Yvonne.
Inlichtingen en opgave: Yvonne Knevels,
tel. 0032-89752174.

Voor overige informatie omtrent mandenvlechtcurssussen op
andere lokaties kan men terecht bij Maria Kuijpers, Sarinkdijk 1,
72255 MS Hengelo (Gld.), tel./fax 0575-467481.

MANDEN UIT WEST CHINA

De vrienden die Azië bereizen stuurden foto's van mandenmaken-
de Tibetaanse vrouwen. "Zodra daar maar wat wilgen groeien
worden er manden van gemaakt" schreven ze.

Wat de natuur oplevert wordt ook daar door vindingrijke mensen
benut; zo ontstaat een ambacht. Deze vrouwen bewonen het deel
van Tibet dat al meer dan twee eeuwen binnen de Chinese grens
ligt.

*Mia Pot
Foto's Chr. van Orden*

- Het vlechten van ronde manden door A. Westendorp, Ir. W.D.J. Tuinzing en A.D. van 't Hoog. 40 blz. met foto-instructie. Code RM.
- Het vlechten van ovale manden door A. Westendorp, Ir. W.D.J. Tuinzing en A.D. van't Hoog. 192 blz. met foto-instructie en veel prachtige illustraties. Vaktermenlijst in 4 talen. Code OM.
- Geriefteent en andere bindmaterialen door Ir. W.D.J. Tuinzing. 40 blz. en foto's. Code GT.
- 'Willige Werken' van Jacq. van Someren. Kunstwerken met wilg. 31 blz. met kleurenfoto's. Code JS.
- 'Een mandeken van fine teenen...' van Mia Pot-van Regteren Altena. Een speurtocht naar plaatsen van herkomst van het fijnscheenwerk in West-Europa. 24 blz. met kleurenfoto's. Code MP.
- Voor cursusleiders: 3 instructiebladen van beginnersmandjes. Per tien sets van 3 bladen. Code IB.

Bovengenoemde uitgaven kunt u bestellen o.v.v. de code:

RM	f 10,-	+ f 2,50 porto	JS	f 10,-	+ f 3,50 porto
OM	f 25,-	+ f 5,- porto	MP	f 17,50	+ f 4,50 porto
GT	f 7,50	+ f 2,50 porto	IB	f 50,-	incl. porto

U maakt het bedrag over op giro 821761 t.n.v. Boeken Stichting Wilg & Mand, Bocht 7, 1601 JG Enkhuizen.
Na ontvangst van de betaling worden de boeken verzonden.

Bovendien te verkrijgen:

- ansichtkaart 'De tenen mand kan er tegen ' in kleur. Code TM, f 10,- per 10 stuks (incl. porto).
- ansichtkaart van het grafbord van het Utrechts mandenmakersgilde uit 1639. Code GB, f 10,- per 10 stuks + f 2,50 porto.
- labels met 'Nederlands Vlechtwerk'. De labels zijn te bestellen door mandenmakers die bij de stichting bekend zijn. Code: labels, f 20,- per 100 stuks (incl. porto).

De ansichtkaarten en labels zijn te bestellen per giro 2695726 t.n.v. Stichting Wilg & Mand, Meikade 1, 6744 TA Ederveen.
Voor Belgische lezers zijn de 3 boeken (RM, OM en GT) te koop bij de Fa F. de Vos-Salix, Eksaardedorp 19, B 9160 Eksaarde, tel. 09.3468040.

Doelstellingen Stichting Wilg & Mand

- Nieuwe perspectieven zoeken en creëren voor het Nederlandse mandenmaatwerk binnen de potentiële afzetgebieden.
- Behoud van het veelzijdige vlechtvakmanschap: o.a. door het uitgeven van handboeken en het stimuleren van cursussen.
- Behoud van de vakkennis betreffende de griendteelt en bevordering van een goed evenwicht tussen vraag en aanbod.
- Het initiëren en begeleiden van onderzoek/studies binnen het wilg-en-mand vakgebied.
- Het via een speciaal fonds aanschaffen van materiaal met een historische waarde: vlechtwerk, gereedschappen, boeken e.d.
- Het geven van bekendheid aan al deze activiteiten.

Donateur van de Stichting Wilg & Mand

U kunt de stichting steunen door donateur te worden.

U maakt f 30,- over op postgiro 2695726 t.n.v. penningmeester Stichting Wilg & Mand, 6744 TA Ederveen.

U ontvangt dan 4 x per jaar ons bulletin.

Het lenen van de boeken uit de bibliotheek van de stichting

Er bestaat de mogelijkheid om boeken uit onze bibliotheek te lenen. Hieraan zijn 3 voorwaarden verbonden:

1. het terugzenden is voor eigen rekening
2. de boeken dienen goed verpakt te zijn
3. het uitleentermijn is maximaal 2 maanden.

U kunt zich in verbinding stellen met Monique van Royen, zie voorin: beheer bibliotheek.

Mandencollecties zijn te vinden in:

Stadsmuseum IJsselstein, Walkade 2-4, tel. 030-6886800.

Open: woensdag t/m zondag van 13.00-17.00 uur

Rotacentrum Noordwolde, Manaplein 1, tel. 0561-431885.

Open: dinsdag t/m zaterdag 13.00-17.00 uur; in juli en augustus ook op zondag geopend.

Bezoekerscentrum De Wissen, Maaspark, B3650 Stokkem, tel. 00-32-89752171.

Open: 1 april tot 30 september 1998 op zaterdag en zondag van 14.00-18.00 uur en op werkdagen van 9.30-12.00 uur en van 13.30-18.00 uur.

KOPIJ BULLETIN

Redactie

De sluitingsdatum voor het inleveren van kopij voor bulletin 1999-3 is 15 juli 1999.

